

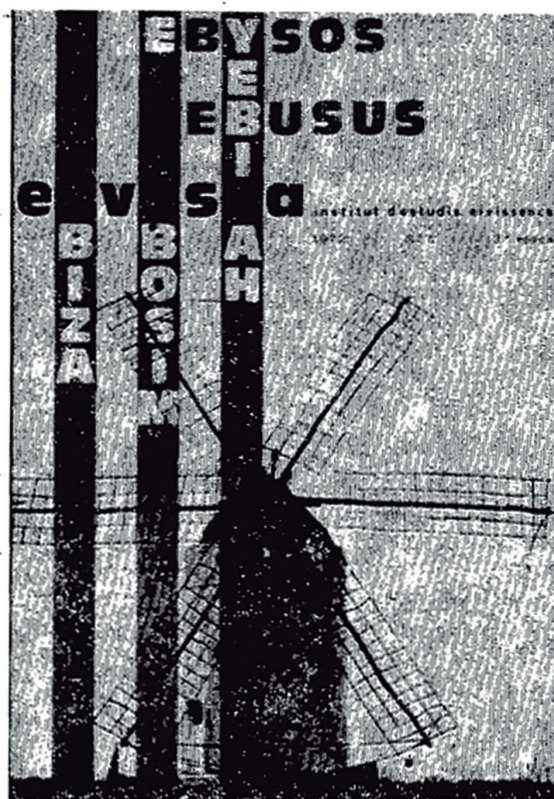
Cinquant anys de cultura i de país

El 1970 renaixia el nou Institut d'Estudis Eivissencs, de la mà de jóvens entusiastes que tenien el suport de persones com Marià Villangómez i Joan Marí Cardona. L'Institut, ara rejoventit, va voler impulsar de nou la publicació d'una revista. Ja hi havia l'antecedent de la revista *Ibiza*, publicada en dues èpoques, per la societat cultural *Ebusus* (1944-1950, 29 números) i per l'*Instituto de Estudios Ibicencos* (1953-1960, 6 números). El repte era colossal, però els ànims i les forces, hi eren. Calia recollir el testimoni dels germans Josep i Antoni Costa Ramon, de Manuel Verdera Ferrer, d'Enric Fajarnés Cardona, d'Isidor Macabich, de Cosme Vidal Llaser, de Marià Villangómez... recollir-ne el testimoni, sí, però també es tractava de fer una revista adaptada als nous temps que corrien.

Així, la nova comissió executiva de l'Institut d'Estudis Eivissencs es va posar a fer-hi feina. El 5 de desembre de 1972, amb la revista ja a impremta, el *Diario de Ibiza* informava de la immediata aparició de la revista, per més que, per raons diverses, la seua presentació es va retardar fins al 13 de febrer de 1973, amb l'assistència de Josep Maria Llompart. El número 1 de la revista *Eivissa* s'obria amb un article editorial, titulat "*Eivissa: una actitud oberta i operant*", en un dels paràgrafs del qual es deia, textualment, que "l'Institut d'Estudis Eivissencs té una clara responsabilitat en l'avanç de la cultura autòctona. Aquesta responsabilitat s'haurà de reflectir en les nostres pàgines, a través dels diferents estudis científics i assaigs que, en l'àmbit de les Pitiüses, siguin instrument aprofitable i útil. Això, però, no s'oposa a l'interès evident que ofereixen col·laboracions, en un terreny més ampli, de divulgació i d'estudi o de mera creació literària". L'editorial ja marcava la línia que calia seguir des d'aquell primer número de la revista, que apareixia amb una portada dissenyada per Maurici Cuesta Domínguez. I així ha estat fins ara, fins arribar al número 72 que ara teniu a les mans.

En aquests 50 anys, la revista *Eivissa*, com l'Institut mateix, ha tingut alts i baixos, ha hagut de superar dificultats i incomprendiments, però finalment s'ha obert pas en la nostra societat fins que ha esdevingut un referent ineludible per a qualsevol persona que vulgui acostar-se a la nostra cultura, encara que només sigui per aprendre i conèixer, o que vulgui estudiar-la, amb més o menys profunditat.

Aquesta tarda, a les 8, serà presentada sa revista **Eivissa**

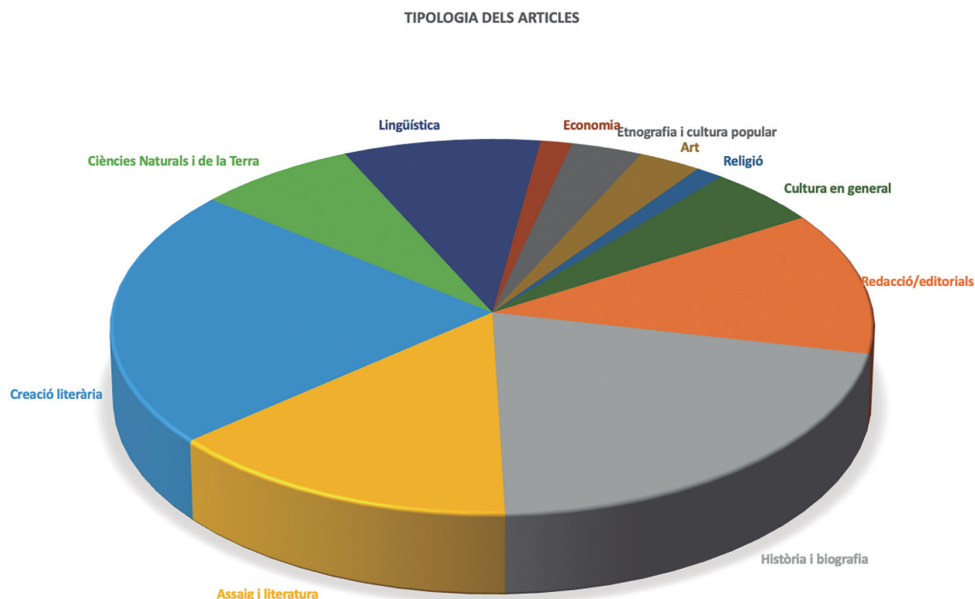
No volem deixar passar aquest dia sense agrair públicament l'ajuda que hem rebut de molts bons eivissencs per poder fer realitat aquest inici de la tercera època de la revista EIVISSA. Hem aconseguit, en poc temps, que la nostra revista meregués la confiança de més de tre-

lors de cultura i de poble.

Avui presentarem la revista EIVISSA a l'Escola d'Arts Aplicades i Oficis Artístics. L'escriptor, poeta i crític Josep M.ª Llompart, parlarà sobre literatura Balear de postguerra. El tema és nou a Eivissa i és a més interessant i suggestiu.

Notícia del *Diario de Ibiza* del 13 de febrer de 1973, sobre la presentació de la revista *Eivissa*.

Vet ací,
en el gràfic,
la distribució
dels 1034 articles
dels 72 primers
números de la revista
Eivissa, segons
el seu contingut.

Des del 1972, en els 72 números de la revista *Eivissa* s'han publicat un total de 1034 textos o col·laboracions, amb un total de 3.836 pàgines. Hi han escrit 285 persones, amb articles de tots els àmbits del coneixement i de procedència diversa. Tot i que hi predominen els col·laboradors pitiüsos, n'hi ha també de Mallorca i Menorca, del Principat i del País Valencià, i fins i tot de l'àmbit peninsular hispànic i d'altres països (europeus o no). Cal assenyalar que en molts casos es tracta de plomes de primer nivell, sigui en l'àmbit de la poesia, de l'economia o de la historiografia. De fet, només deu col·laboradors hi han publicat vint o més de vint articles, d'entre els quals cal destacar els ja finats i enyorats Marià Villangómez Llobet (41 col·laboracions) i Joan Marí Cardona (30), vertaderes ànimes i pals de pallar de la revista fins al seu traspàs.

Quant al contingut, el major nombre de col·laboracions és el de creació literària (poesia, prosa, teatre, literatura popular), si bé cal tenir en compte que el major nombre de textos (234) no es correspon amb un major nombre de pàgines (a voltes una poesia ocupa molt poc espai en la revista). La segona tipologia d'articles en importància (220) és la de les col·laboracions dedicades a aspectes històrics (arqueologia, història antiga o medieval, història naval, biografies, memorialística, etc.). El tercer grup de col·laboracions més abundant és el de l'assaig i la literatura, amb 148 articles. Si deixam de banda els articles de redacció i editorials (130), a vegades breus i motivats per algun fet concret, el següent grup en importància és el de les col·laboracions dedicades a la lingüística (sociolingüística, dialectologia, toponímia, història de la llengua), amb un total de 94 articles. Però també han adquirit una importància creixent, tot i ser-hi presents des del començament, els textos dedicats a les ciències de la terra i de la natura, en general, en consonància amb la sensibilització creixent de la societat envers la con-

servació del medi, de la fauna i de la flora (76 textos). Finalment, també hi ha hagut 54 articles dedicats a temes culturals en general (ràdio, arquitectura, música, etc.); 34 que se centren en l'etnografia i la cultura popular (jocs, refranys, vestimenta, joies, etc.); 30, en l'art (pintura, escultura, etc.); 15, focalitzats en temes econòmics (turisme, pressupostos, balances fiscals), i 13 amb temàtica religiosa. En conjunt, doncs, es pot dir que cap tema d'interès cultural ha restat fora de l'àmbit de publicacions de la revista *Eivissa*.

Pel que fa a la difusió, la revista *Eivissa*, com totes les del seu estil, ha acusat una important disminució de vendes dels exemplars en paper, però ha compensat amb escreix aquesta minva amb un creixement més que notable de la difusió dels seus continguts en l'àmbit digital, amb un elevadíssim nombre de consultes que supera qualsevol frontera i que obre noves perspectives de futur.

Així, a l'hora de fer balanç d'aquests 50 anys, si feim una mirada enrere, sense caure en el cofoisme, podem considerar, modestament, que hem estat fidels continuadors del llegat i del compromís amb el país heretats de Macabich, Villangómez i Marí Cardona, entre d'altres, i creim, sincerament, que aquests *homenots* que ens han precedit, si ens veuen des d'algun lloc, poden estar satisfets de la continuïtat que hem donat al seu treball. Però si miram endavant, que és ara l'important, ens espera un futur també ple de dificultats, amb un món extremadament canviant que ens exigirà un esforç per adaptar-nos-hi. No cal dir que l'Institut d'Estudis Eivissencs, com tots els que feim la revista *Eivissa*, estam disposats a acceptar aquest repte, amb voluntat de servir a la cultura i al país mentre calgui i hi tinguem forces, amb l'ajuda i la col·laboració de la nostra societat.

Que hi hagi revista *Eivissa* per molts anys més, i que vosaltres ho vegeu, hi col·laboreu i la lleueu.